



CZU 784.071.2(478)“19”(092)

„MOLDOVEAN CA MINE NU-Î” – NICOLAE GLIB, 70 DE ANI DE LA NAȘTERE

„THERE'S NO MOLDOVAN SUCH AS MYSELF” - NICOLAE GLIB,
70 YEARS FROM BIRTHDAY

Elena ȚURCAN

Abstract: Nicolae Glib, an unrepeatably and unforgettable voice in our popular lyrics, in which the sun, and the moon, and the flowers, and all that is in this world catch voice, singing life, love, longing. It's kind of seeing the world simple and complex at the same time.

Keywords: performer, songs, folklore, folk music, home, family

*La Pepeni îmi trăiesc viața într-un iureș neconținut,
dar nu mă opresc și nici la cântec nu renunț...*

Nicolae Glib



A văzut lumina zilei în sânul familiei lui Isidor și a Aglaiei Glib, născut la 10 mai 1949, în comuna Pepeni, plasa Sângerei, județul Bălți. Aici a copilărit, aici a aflat gustul și splendoarea muzicii populare. Nicolae „și-a început cariera de artist la patru ani. Tatăl său avea un aparat de radio „Iskra”, cu baterii (în acei ani, electricitatea încă nu ajunsese la Pepeni), care era ținut mereu pe o singură undă - cea a postului de Radio București. În fața aparatului, dansa sub tactul săltăreț al muzicii populare”.[1]

Înainte de a îmbrățișa muzica, a dorit, încă fiind elev, să devină medic. Dar, cu toate că a visat să fie în halat alb, s-a trezit într-o

bună zi pe scenă, în costum național.

Prima scenă a fost acasă, la părinți. Dar, de fapt, a fost la școala din sat. Povestea a început mai demult, pe la vârsta de 16 ani, când, fiind flăcăuandru, hăulea prin tot satul. Avea obiceiul să cânte atunci când mergea pe drum. Colegii au observat acest „viciu”. A fost luat la ochi și de către fostul său profesor de muzică, Vasile Scobioală, care l-a descoperit și i-a zis la momentul potrivit: „medicina o lăsăm pe mâna altora, dar tu, Coliță, trebuie să te duci pe calea cântecului”.[2] El l-a rugat să evolueze în cadrul unui concurs televizat. A avut un mare succes. Astfel, acesta a devenit nașul de cântec al celui care, mai târziu, s-a ales cu fini de cununie și botez pe ambele maluri ale Prutului. Prin părțile Bălțiului, se zice frumos și cu tragere de inimă. Crescut mai mare, cânta și el cu băieții din sat pe la sărbători sau când petreceau flăcăii la armată.



Ascultându-l pe la serbările școlare, învățătorii și colegii îi tot sfătuiau să-și încerce norocul la o școală muzicală. După absolvirea Școlii medii din satul Pepeni, „în 1966, Nicolae Glib a încercat să ia admiterea la Institutul de Arte din Chișinău, unde se deschidea o trupă de actori de comedie muzicală, încurajat de Alexandru Morărenco, un actor de la Teatrul „Pușkin”. Dar, pentru că nu avea 18 ani și încă nu i se așezase vocea, este nevoit să revină la baștină și să cânte un an ba pe prispa casei părintești, ba în Orchestra de muzică populară din Sângerei”.[3] A fost cântăreț, ulterior a lucrat conducător artistic la căminul cultural din Pepeni. Iar când a sosit cîșorul, cum se zice, și a simțit că e momentul potrivit, și-a luat rămas bun de la cei de-acasă și, vorba cântecului, „m-am pornit la Chișinău”. A luat cu el melodiile noastre populare, sfaturile și urările de bine ale mamei și ale sătenilor ... În 1967-1971 s-a înscris la Școala de muzică „Ștefan Neaga” din Chișinău. A fost admis la Facultatea de Canto. În paralel efectuează și o activitate artistică în sat, ascultă multă muzică populară care se difuza la radio. Cunoștea repertoriul tuturor interpreților de muzică populară și era la curent cu toate schimbările care interveneau în muzică. În 1969, „anul doi de studii a fost primit printr-un concurs ca solist și debutează pe scena profesionistă, în cadrul Orchestrei Ansamblului de dansuri și muzică populară „Joc”, dirijată pe atunci de Vladimir Rota-ru, apoi de Vasile Goia. Primul cântec, desigur, a fost cântecul „Frunzuliță rozmarin”, muzica prelucrată de Gheorghe Mustea, iar versurile îi aparțineau maestrului. Aceasta a fost o experiență artistică utilă, a avut plăcuta ocazie, timp de trei ani jumate, să colinde toată fosta URSS”.[4] În anii adolescenței, se îndrăgostește lăuda de cântecul popular moldovenesc, ascultându-i, în fiecare zi, pe cântăreții Nicolae Sulac, Benone Sinulescu pe care i-a și imitat inițial, fiecare artist imită pe cineva, aceasta este o etapă inerentă înainte de a-și forma un stil propriu. În anii 1969-1972 e solist în orchestra Ansamblului de muzică și dansuri populare „Joc” al Filarmonicii (în prezent - Filarmonica Națională). Cântecul „Fa Marie cu bariz”, interpretat cu mult har, l-a cules, din spuse, cu mulți ani în urmă, din satul Țaul, raionul Dondușeni (sat vecin al Baraboiului, baștina autoarei) pe când era solist al Orchestrei de muzică populară „Folclor” a Radioteleviziunii Moldovenești, unde a lucrat din 1972 până în 1985. Cu acest cântec a cucerit spectatorul din întreaga republică, piesa fiind una simplă și pe înțelesul tuturor. Dar etapa hotărâtoare pentru cariera sa „a fost în 1979, când a început colaborarea cu Orchestra „Folclor” , dirijată de Dumitru Blajinu. Atunci a început să cunoască lumea și lumea să-l cunoască pe el, aici s-a format un stil al său. Vine la Institutul de Arte „Gavriil Musicescu” (1975-1980) din Chișinău (dirijat coral, clasa profesorului Alexandru Mo-vilă). După „Joc” și „Folclor”, maestrul Nicolae Glib activează, din 1985 până în 1996, în Orchestra de muzică populară „Lautarii”, în frunte cu cel mai mare vioară și dirijor din întreg spațiul românesc, Nicolae Botgros. Apoi a fost solist în Orchestra de muzică populară „Mugurel” dirijată de Ion Dascal, „Busuioc moldovenesc”. A cântat alături de Valentina Cojocar, Leonid Moșanu, Dumitru Blajinu, Boris Rudenco, Sergiu Cuciuc, Ig-nat Bratu, Constantin Baranovschi, Sergei Crețu, Vladimir Sârbu, Dumitru Gheorghită, Ion Carai etc”.[5]

A înregistrat la Radio Chișinău multe cântece populare: „Moldovean ca mine nu-i”, „Băsmăluța”, „Dragă mi-i vara la oi”, „Foaie verde rug de mure”, „Creștii pădure și te-ndeasă” ș. a. Cei mai rodnici i-au fost anii de activitate în Orchestra „Folclor” (1972-1985), unde, fiind obligat să înregistreze pentru fondul Radioteleviziunii, a muncit până la epuizare, în fonoteca RadioTV a lăsat sute de cântece, pe care astăzi le ascultă



o lume întreaga. Tot aici a fost novice în abordarea dialogului musical, a apărut minunatul duet Nicolae Glib - Valentina Cojocaru, care a dat viață unor cântece, ce s-au menținut în topul preferințelor ani de zile. Duetul a fost cel mai stabil și mai productiv în muzica populară din Moldova.



A avut „noroc de dirijori, care, chiar dacă „nu au pus umărul, nu au pus nici piciorul”. Ca un bun gospodar, și-a îngrijit de repertoriu ca de propriul ogor. Este, poate, cea mai de preț zestre pe care o are în afară de inconfundabila-i voce cu care l-a înzestrat Dumnezeu. Venit la „Lăutarii” a îndrăznit primul să apară în scenă cu căciula de cârlan. La anumite spectacole, pentru anumite cântece, unii colegi puneau pe cap pălăria. El a vrut să păstreze tradiția, căci căciula de cârlan face parte din portul popular”.[6]

Harnicul și distinsul interpret de muzică populară Nicolae Glib este unicul dintre artiști din R. Moldova care, cu mulți ani în urmă, a revenit în satul de baștină - Pepeni, Sângerei, unde a fost primar (1999-2003), apoi viceprimar. Însă de cântec nu s-a lăsat. A cântat și continuă să cânte în toată România și R. Moldova - la concerte, nunți și ceremonii de familie. Gospodăria domnului Glib se vede bine din orice parte a satului și tot atât de bine se simte și se vede, când intri în ogradă, străduința unor foarte buni gospodari. O curățenie ideală peste tot, o vie îngrijită și pregătită pentru roada următoare. Ai impresia că stăpânii acestei gospodării trăiesc de o viață la țară. Ospitalitatea cu care sunt primiți oaspeții te emoționează, așa ca la moldoveni, cu mămăligă și brânză de oi, încât nu te mai lași dus...

„Eu tot fac ce fac demult. Tot cu cântecul mă țin. În ultimul timp, l-am luat și pe feciorul meu, Isidor, să cântăm împreună. Isidor a absolvit Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală” din Chișinău, și Facultatea de Drept a Universității Libere Internaționale din Moldova. Mai am un fecior - Viorel, a absolvit Universitatea „A. I. Cuza” din Iași, Facultatea de Economie, care a fost și în Statele Unite ale Americii în cadrul Programului „Work and Travel”. Doresc ca să evoluăm în grup. Vrem ca împreună să promovăm cântecul popular și, mai cu seamă, șlagărele noastre vechi: „M-am pornit la Chișinău”, „Chiriac s-ar însura”, „Bună-i brânza din burduf”, „Frunzișoară de pelin” ș.a.”[7]

Artistul a început să apară în scenă împreună cu feciorul său la Gala decernării premiilor „Potcoava de aur”, apoi - la cei 40 de ani ai Orchestrei „Lăutarii”, precum și la 70 de ani ai Postului de radio Iași. „Isidor are o voce extraordinară. Intenționăm să dăm



o viață nouă cântecelor de altădată, uitate de lume. Avem un folclor foarte bogat care, dacă e bine îngrijit și pus la punct, capătă o nouă viață. În rest, ce să vă mai zic? Cânt la toată lumea cu drag...”, ne-a mai spus maestrul.

Nicolae Glib „este interpretul pieselor „M-aș face cioban la oi”, „Am fost pe la mine-n sat”, „Sunt fecior de harnic neam”, „Pădure și iar pădure”, „Așa trec zilele mele”, „Doar o viață are omul”, „Frunză verde fir lalea”, „Bate toba mărunțel”, „Miresuica mea”, „Să vă spun ce s-a-ntâmplat”, „Acolo jos între vâlcele”, „Hai, flăcăi, cu toți la joc”, „Gândul deseori mă duce” ș.a., cunoscute de melomanii de pe ambele maluri ale Prutului cu prospețimea melosului popular”.[8]

La „venerabila vârstă de 60 de ani, la Palatul Național din capitală a fost organizat spectacolul cu genericul „Hai, prieteni, la mulți ani!”, în cadrul căruia sa lansat și CD-ul intitulat sugestiv „Frumoasă-i viața la țară”. Acesta cuprinde piese mai vechi și mai noi, care, într-un anumit mod, sintetizează activitatea omului de creație Nicolae Glib. Aici găsiți piesele devenite deja șlagăre - „Hai, prieteni, la mulți ani!”, „Balada Codreanu”, „I-auzi satul cum răsună” s.a. Cu mult drag, pentru interpret evoluează cântăreții Mihai Ciobanu, Nicolae Cibotaru, Lidia Bejenaru, Adriana Ochișanu, Ion Paladi, Ioana Căpraru, Ana Barbu, Constantin Rotaru, Nicolae Palit și multi-multi alții”.[9]

Nicolae Glib este mereu prezent în topurile postului de radio Iasi. A fost întotdeauna acompaniat de orchestrele „Rapsozii Botoșanilor” (Botoșani), „Ciprian Porumbescu” (Suceava) „Balada” (Iasi) s.a. A revenit la piesele de altă dată, pentru care a primit premiile de suflet.

Este „artist emerit al R. Moldova (1980), artist al poporului din R. Moldova (1990), distins cu Medalia „Meritul Civic” (1993) și Ordinul „Gloria Muncii” (1996), iar la sfârșitul anului 2010, printr-un decret prezidențial - cu „Ordinul Republicii”.

Filmografie: Duete vocale, „Telefilm-Chișinău” (1982); Cântă Nicolae Glib, „Telefilm-Chișinău” 1980”.[10]

A știut să îmbine mereu utilul cu plăcutul și se mândrește cu o familie frumoasă, cu o soție iubitoare și răbdătoare, persoana care l-a înțeles și l-a așteptat tot timpul cu



care este împreună. S-au cunoscut acum mai bine de patru decenii, iar de atunci sunt de nedespărțiți. Tatiana și Nicolae Glib sunt un exemplu bun pentru tinerii care-și doresc o familie trainică și fericită. Armonie și bună înțelegere ca în casa lor rar ne e dat să vedem. Este fericit că are patru copii, doi băieți, și două fete, (a mai avut un fecior, Octavian, care a fost ucis), 11 nepoți și că e solicitat mereu acolo unde lumea dorește să-l asculte. Nicolae Glib susține că realizarea sa cea mai mare este familia frumoasă și utilă pe care o are. „Soția, copiii și nepoții sunt toată averea mea...” E mult, e puțin?



La vârsta sa de 70 de ani artistul poporului, recunoscut în întregul spațiu românesc, nu-și dorește decât faptul că, în continuare, să cânte pentru cei dragi. Este dreptul său, pe care nu i-l poate lua nimeni, indiferent de hotarele oficiale existente, pentru că spațiul spiritual românesc este fără de margini.

„Cântecul – acesta ni-i leacul. Cât vom cânta, în ciuda trecerii timpului, vom rămâne mereu tineri. Și apoi, când ai ceva de spus, ce-ți mai rămâne, știind că o poți face prin cântec? Îi zici una de-a noastră – o doină, o horă, o strigătură și simți, parcă ți s-a luat o piatră de pe inimă. Eu cânt pentru oamenii care mă înțeleg și iubesc folclorul. Căci de la ei am auzit toate melodiile, de la ei am deprins a cânta...”[11]

A călătorit în foarte multe țări: Italia, America Latină, Mexic, Peru, Brazilia, Madagascar, Franța... La cei ani împliniți, interpretul rămâne un romantic incurabil. La mulți ani, moldovean care nu uită de matricea sa istorică - cea de român get-beget!

A spune prin cântec sus și tare, că frunza e verde și ușoară, de-o poartă vântul, că doru-i ca pământul de greu...



Referințe bibliografice:

1. BUZILĂ, Serafim. *Interpreți din Moldova* : lexicon encicl. (1460-1960). Ch. : ARC, 1996, pp. 207-208. ISBN 9975-928-02-1.
1. DOBRIN, Adelina. *Bibliografie N. Glib* [on-line]. Disponibil: <http://www.bestmusic.ro/nicolae-glib/biografie-nicolae-glib/>. [Accesat 9 apr. 2015].
2. *Literatura și arta Moldovei* : einciclopedie. Red. A. TIMUȘ. Ch. : Red. principală a ESM, vol.1, p.151.
2. *Nicolae Glib*. Bibliografien [on-line]. Disponibil:<http://www.lauta.ru/nicolae-glib-biografie.html>. [Accesat 9 apr. 2015].
3. CACIUC, Anatol. *Dimensiunea clipei* : Interviu cu interpreți de muzică populară și ușoară din Rep. Moldova și România. Ch. :Pontos, 2006, pp. 127-130. ISBN 978-9975-102-17-9.
4. DRADOMIR, Constantin. Cântecul – acesta ni-i leacul. In: Dradomir, Constantin. *Folclor*. K. :Lit. artistică, 1981, pp. 42-47.
5. *Glib Nicolae* [on-line]. Disponibil:<http://www.moldovenii.md/md/people/121>. [Accesat 7 apr. 2015].
6. GLIB, Nicolae. Un architect al unei cariere de vis. In: *Accent provincial*. 2003, nr.45 (12 dec., p. 5.
7. NEAGU, Lena. Îmi iubesc soția ca pe ochii din cap - [Nicolae Glib 42 ani de căsnicie]. In: *Jurnal de Chișinău*. 2013, nr. 12(19 febr.), p. 8.
8. *Nicolae Glib : Sunt fecior de harnic neam*. [on-line]. Disponibil: <http://www.timpul.md/articol/nicolae-glib-sunt-fecior-de-harnic-neam-1991.html>. [Accesat 9 apr. 2015].
9. ROIBU, Nicolae. *Nicolae Glib. Tot cu cântecul mă țin* [on-line] [accesat 8 apr. 2015]. Disponibil: <http://www.timpul.md/articol/nicolae-glib-tot-cu-cantecul-ma-țin%E2%80%A6-29506.html>. [Accesat 8 apr. 2015].